

* Landbruksforskning

Landbruksforskningsmiljøet frykter regjeringens beslutning om å kutte i støtten til **landbruksforskning** vil svekke matnæringens konkurransekraft.

Landbruksforskere ut mot kuttplan

Solberg-regjeringen foreslår i sitt budsjettforelegg å kutte mat- og landbruksforskning med mer enn 33 millioner kroner.

De fleste stemmer i forskningsmiljøet hevder det strider med tidligere signaler fra de blåblå om at de ønsker å styrke forskningsfeltet.

– Dersom man ønsker en omstilling og effektivisering av landbruket, begynner man i feil ende ved å kutte i forskningen, som er selve motoren i en omstilling- og effektiviseringsprosess. Det er helt uforståelig, og på tvers av den nye regjeringens mål om å øke forskningen i næringslivet, sier Gunnar Jordfald, daglig leder i Forskningsinstituttene fellearena.

Krever at Solberg snur

Også Nofima uttrykker bekymring for konkurransevnen dersom kuttet gjennomføres. Det samme gjør matnæringen selv.

– Forutsetningen for å utvikle matindustrien videre er at vi har robuste forskningsmiljøer som kan drive med både langsiktig og anvendt forskning. Vi håper inntil videre at dette er et arbeidsuhell, og vi oppfordrer regjeringen til å se på kuttene på ny og ber dem om å tilbakeføre midlene, sier Eirik Nedrelid, kommunikasjonsjef i Norsk Landbrukssamvirke.

Rammer EU-forskning

Det største kuttet kommer i basisbevilgningen til Norges forskningsråd på 13 millioner kroner. I tillegg er det vedtatt en reduksjon på 20 millioner kroner i bevilgningen til alle de fem forskningsinstituttene i landbruks- og matsektoren; Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, Norsk institutt for skog og landskap, Norsk senter for

bygdeforskning og Veterinærinstituttet.

Direktør i Norsk senter for bygdeforskning, Harald Lein, tror budsjettkuttet vil gjøre det vanskeligere for norsk forskning å hevde seg i europeisk sammenheng.

– Regjeringen ønsker at vi skal styrke forskningen i forhold til EU-programmene, og det krever at vi bygger opp kompetanse på søknader og skaper kontakter med forskningsmiljøet i Europa. Dette kuttet vil føre til at vi gjør det dårligere i de europeiske forskningsprogrammene enn vi ellers ville ha gjort, sier Lein.

Svekket skogforskning

Lars Johan Rustad, fungerende direktør i Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (Nilf), er enig i at budsjettkuttet vil kunne ramme EU-forskningen.

– Ambisjonene til regjeringen er å hente tilbake mest mulig av de forskningsmidlene som vi bevilger til EU. Det er krevende, og det vil bli enda mer krevende etter et kutt i basisbevilgningene, sier Rustad.

UFORSTÅELIG KUTT

«Vi håper inntil videre at dette er et arbeidsuhell.»

EIRIK NEDRELID, KOMMUNIKASJONSSJEF I NORSK LANDBRUKSSAMVIRKE

Direktør Arne Bardaken i Norsk institutt for skog og landskap frykter at en allerede svekket skogsnæring vil kunne svekkes ytterligere av forskningskuttet.

– Vi er i en situasjon hvor skogsnæringen kan ha problemer med å bidra med egenfinansiering til forskningsprosjekter. Da er det ekstra viktig å opprettholde nivået på grunnbevilgningen, sier Bardaken.

Bioforsk mot strømmen

Bioforsk er på sin side ikke bekymret over budsjettkuttet. Det forteller direktør Harald Lossius. Han understreker at Bioforsk enda ikke vet hvor stort kuttet vil være for instituttet.

– Kuttet er ikke dramatisk stort i forhold til budsjettet, og det er ingenting som tilsvarer en stor kursendring for instituttene. Det er andre faktorer som driver en slik endring, som for eksempel den nye landbruksmeldingen og hvordan forskningsfinansieringen innrettes, sier Lossius.

Protester fra KrF

Landbrukspolitisk talskvinne i Kristelig Folkeparti (KrF), Line Henriette Hjemdal, er ikke enig i de blåblås budsjettprioriteringer.

– Denne regjeringen sier at de skal satse på innovasjon og forskning, og det er veldig bra, men da passer det rett og slett ikke å kutte i FoU-midlene innen landbruk og skog, sier Hjemdal.

– Vil KrF jobbe for å omgjøre budsjettkuttet?

– Vi går inn i budsjettforhandlingene for å rette opp FoU-kuttene, bekrefter Hjemdal.

Landbruks- og matdepartementet hadde ikke mulighet til å komme med en kommentar i går.

MARIE DE ROSA

marie.derosa@nationen.no

Mindre til landbruksforskning: Solberg-regjeringen foreslår i sitt budsjettforelegg

Forsker bekymret

Som en del av budsjettkuttet i landbruksforskningen kutter regjeringen i 40 prosent av budsjettet til dyrevelferdssenteret Norecopa.

Forsker Adrian Smith frykter for forsøksdyrenes fremtid.

– Hvordan kan man drive et kompetansesenter med en halv stilling som skal rekke over velferden til 1 million dyr? Vi har fått mye skryt internasjonal, men det blir vanskelig å opprettholde samme aktivitetsnivå med dette kuttet, sier Adrian Smith.

Smith er professor i Norecopa, som er en selvstendig organisasjon og kompetansesenter for erstatning, reduksjon og forbedring av dyreforsøk. Som et ledd i den blåblå regjeringens budsjettkutt i landbruksforskningen får også Norecopa redusert bevilgningen sin med 500.000 kroner. Det utgjør 40 prosent av kompetan-

å kutte mat- og landbruksforskning med mer enn 33 millioner kroner.

FOTO: COLOURBOX

KOMMENTAR

Kato Nykvist

kato.nykvist@nationen.no

Trenger kunnskap

En av Erna Solbergs store valgkampsaaker var økt satsing på kunnskap. Men det er altså ikke alle som skal få forsyne seg av kunnskapens eple.

På mat- og landbruksfeltet kutter regjeringen i sitt budsjettforslag gjennomgående i midlene til forskning- og kompetansemiljøene. Posten til forskning i regi av Norges Forskningsprogrammer reduseres med 13 millioner kroner i forhold til de rødgrønnes budsjettforslag. Likeledes kuttes bevilgningene til Veterinærinstituttet, Bioforsk, Norsk institutt til landbruksøkonomisk forskning og Skog og Landskap.

Og som vel de eneste forskningsinstituttene i hele landet, opplever de fem instituttene på landbruks- og matfeltet trekk i de såkalte basisbevilgningene på tilsammen 20 millioner kroner. Basisbevilgningene – penger instituttene kan bruke på egen forskningsinnsats – er svært viktige for instituttene mulighet til å drive kompetanseutvikling.

Regjeringen har varslet omfattende reformer på landbruksområdet. Blant annet skal næringen bli mer konkurranseutsatt. Forskningsmiljøene er med rette bekymret over at budsjettkuttene nettopp vil påvirke landbrukets, matindustriens og skognæringens konkurransekraft og evne til nyskaping.

For sistnevnte næring hjelper det ikke på situasjonen at Trebasert innovasjonsprogram ved Innovasjon Norge får et kutt med åtte millioner kroner.

Det er påfallende at «kunnskapsregjeringen» ikke ser grunn til å satse på kunnskap i en næring som står foran krevende omstillinger. Det gir grunn til å spørre om regjeringens ambisjoner med landbruksreformene virkelig er å styrke næringen, eller om hensikten bare er å bygge ned jordbruket.

Kato Nykvist er kommentator i Nationen

sesenterets budsjett, forteller Smith, som nå frykter for Norecopas fremtid.

– Det betyr at vi må innskrenke arbeidet, sekretariatet blir bare bemannet med en halv stilling og vi kan ikke gi støtte til forskningsprosjekter. Arbeidet med å fremme alternativer til dyreforsøk vil bli satt tilbake, sier Smith.

Økning i 2012

Smith forteller at Norecopa fikk en økning i budsjettet sitt i 2012, og at senteret har brukt de ekstra midlene til å støtte flere forskningsprosjekter samt hjelpe Mattilsynet med å utarbeide en

ny forskrift om dyrevelferd.

– Vi er landets kompetansesenter for erstatning, reduksjon og forbedring av dyreforsøk. Vi har et stort område å jobbe med og fortsatt brukes det ca 1 million forsøksdyret i året. Vi har gitt støtte til et stort prosjekt om mil-

DYREVELFERD

«Arbeidet med å fremme alternativer til dyreforsøk vil bli satt tilbake.»

ADRIAN SMITH
FORSKER, NORECOPA

jøberikelse av fisk som vil bidra til bedre vitenskapelige resultater, og vi ga også Mattilsynet mye bistand i utarbeidelsen av en ny forskrift i forbindelse med det nye EU-direktivet om dyrevelferd som trådte i kraft i år. Mattilsynet har flere ganger sagt at det ikke har kompetanse nok på forsøksdyr og derfor trenger vår hjelp. Jeg tror de vil merke det hvis budsjettet kuttes, sier Smith.

Skuffet over regjeringen

Smith forteller at han er skuffet over at Fremskrittspartiet, med landbruks- og matminister Sylvi Listhaug i spissen, ikke ser ver-

dien av forskning på dyreforsøk.

– Det er trist at Frp ikke ser hvilken effekt dette kuttet har for Norecopa, og jeg hadde håpet at det var en større politisk interesse for dette hos regjeringen, sier han.

Han forteller at han har vært i dialog med både Listhaug, KrF og Venstre og opposisjonspartiene.

– Alle partiene virker sympatiske med saken, og de fleste synes det er opplagt at vi jobber med dette. Men fordi det ikke er en stor nok kritisk masse, får vi kutt som ser uskyldige ut på papiret men som er alvorlige for en liten organisasjon som oss, sier Smith.